

Explicații simple despre vaccinarea anti-COVID-19

Cei care pot beneficia de vaccin au nevoie de un dialog bazat pe date științifice și care să conțină informații validate de un **lider de opinie avizat**, pentru a lua decizia de vaccinare în cunoștință de cauză.

Personalul din asistența medicală comunitară, personalul medical din spitale, cel din cabinetele medicilor de familie, dar mai ales vaccinatorii se pot dovedi acești interlocutori competenți.

Ei pot fi sprijiniți și ajutați să discute cu beneficiarii vaccinării și de către managerii și angajații care activează în departamentele de resurse umane din companii, asistenții sociali și alți angajați din primării care interacționează frecvent cu comunitatea, voluntarii, rețelele comunitare sau alți specialiști care realizează activități de teren.

Enunțurile simple care urmează pot fi tot atâtea argumente în discuția despre vaccinare.

5

explicații despre vaccinarea anti-COVID-19

- 1. Nu există tratament specific pentru COVID-19. Vaccinarea rămâne în prezent singura opțiune pentru stoparea epidemiei de COVID-19 și reîntoarcerea la o viață normală.**
- 2. Nu există posibilitatea vaccinării contra cost sau a achiziționării vaccinului de la farmacie, ca în cazul vaccinului antigripal. Vaccinarea anti-COVID-19 se face doar în centrele de vaccinare autorizate de Ministerul Sănătății.**
- 3. Vaccinarea persoanelor cu COVID-19 confirmat cu laboratorul trebuie amânată. Nu există o recomandare privind intervalul minim până la vaccinare. Persoanele cu infecție SARS-CoV-2 confirmată prin testarea PCR pot alege să se vaccineze oricând după ieșirea din izolare.**
- 4. Persoanele cu infecție SARS-CoV-2 confirmată prin testarea PCR în ultimele 6 luni pot întârzia vaccinarea până aproape de sfârșitul acestei perioade. Protecția vaccinării persoanelor infectate anterior cu SARS CoV2 nu este încă stabilită. Datele disponibile în prezent arată că re-infecția simptomatică timp de șase luni de la infecția inițială cu SARS CoV2 este rară.**
- 5. Vaccinarea este gratuită și voluntară.**

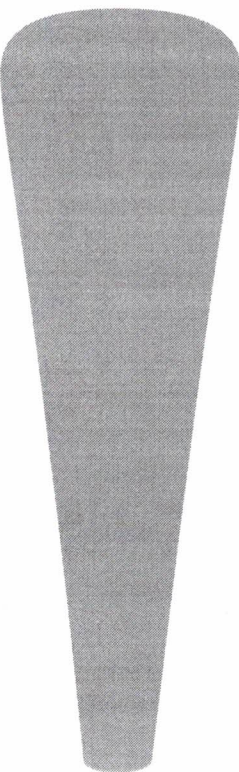
6**explicații despre vaccinuri anti-COVID-19**

- 1. Vaccinurile COVID-19 pot salva viața persoanei care se vaccinează, ferind-o de o formă severă a bolii, și îi protejează pe cei apropiați de riscul infectării.**
2. Vaccinurile anti-COVID-19 utilizate în România sunt sigure și eficiente.
3. Vaccinul anti-COVID-19 nu se administrează concomitent cu alte vaccinuri. Până la apariția altor informații, se recomandă un interval de minimum 14 zile între administrarea acestui vaccin și orice alt vaccin.
4. Vaccinurile cu ARNm și cele bazate pe vector viral au avantajul că pentru declanșarea răspunsului imun NU folosesc particule virale SARS CoV2 atenuate sau inactivate. Deci este imposibil să credem că ar produce boala.
5. Ca și la medicamente, și la vaccinuri pot apărea reacții secundare (aspirina poate da ulcer, dar tratează durerea de cap; vaccinul poate da durere de cap, dar te protejează de COVID).
- 6. Vaccinurile, ca și medicamentele, sunt autorizate doar dacă beneficiile depășesc riscurile.**

10**explicații despre reacții secundare**

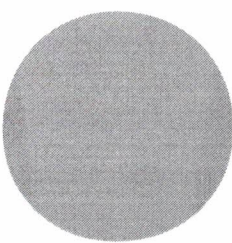
- 1. Vaccinurile COVID-19 dau, în general, reacții secundare ușoare sau medii. În cazul lor, beneficiile depășesc cu mult riscurile.**
2. Informați întotdeauna că riscuri există, dar în cele 15-30 de minute de așteptare după vaccinare se pot trata rarele reacții secundare severe care pot apărea.
3. Apariția reacțiilor severe se monitorizează după vaccinare timp de 15-30 de minute, pentru ca să poată fi tratate și îngrijite pe loc de personalul medical.
4. La pacienții cu antecedente alergice, timpul de așteptare după vaccinare trebuie să fie de 30 de minute.
5. Este posibil ca reacțiile secundare apărute să fie mai frecvente sau mai intense la administrarea celei de a doua doze de vaccin.
6. Dacă o reacție secundară severă imediată (șoc anafilactic) apare după prima doză, nu trebuie administrată a doua doză din același vaccin.

7. În cazul în care, în intervalul de 30 zile după vaccinare apar alte semne sau simptome, luați legătura cu medicul de familie. Nu înseamnă că acestea pot fi de la vaccin dar doar un cadru medical poate evalua acest lucru.
8. Vaccinurile anti-COVID-19 nu determină infertilitate nici la femei și nici la bărbați.
9. Nu există date sau mecanisme imunologice care să explice posibile efecte adverse pe termen lung. Totuși, cei care se îmbolnăvesc de COVID-19 au șanse foarte mari să dezvolte complicații pe termen lung, care nu pot fi acum evaluate.
10. **Raportarea reacțiilor adverse suspectate după vaccinare este esențială în pandemia de COVID 19. Aceasta se poate face pe site-ul www.anm.ro.**

FOARTE IMPORTANT!

1. Pentru a construi o interacțiune bazată pe dialog, **evitați mesajele care impun** (trebuie să vă vaccinați pentru că...) **sau negative** (dacă nu vă veți vaccina, atunci....).
2. **Explicați cu calm, folosind argumente și explicații simple** precum cele de mai sus, care sunt motivele pentru care persoana cu care discutați ar fi bine să se vaccineze, lămurind neclaritățile pe care aceasta le are despre vaccin, despre procesul de vaccinare sau temerile referitoare la efectele secundare.
3. Doar astfel puteți demonstra efectiv faptul că **respectați dreptul persoanei informate de a alege**.

Bibliografie:

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/different-vaccines/how-they-work.html>

[Addressing 13 COVID-19 vaccine myths: Safety and more \(medicalnewstoday.com\)](#)

SUNT ÎNSĂRCINATĂ SAU INTENȚIONEZ SĂ RĂMÂN ÎNSĂRCINATĂ ȘI VREAU SĂ MĂ VACCINEZ ÎMPOTRIVA COVID-19

POT SĂ CONSULT MEDICUL PENTRU A AFLA

- Riscurile mele privind îmbolnăvirea de COVID-19 în timpul sarcinii;
- Beneficiile vaccinării împotriva COVID-19 în timpul sarcinii;
- Cunoștințele limitate privind siguranța vaccinurilor anti-COVID-19 la gravide și dacă sunt date noi.

MEDICII RECOMANDĂ VACCINAREA FEMEILOR GRAVIDE CÂND BENEFICIILE DEPĂȘESC RISCURILE

CE TREBUIE SĂ ȘTIU

- Nu este necesar să fac test de sarcină înainte de administrarea unui vaccin anti-COVID-19;
- Nu trebuie să întârziî sau să întrerup sarcina din cauza vaccinării;
- Din datele cunoscute până în prezent, vaccinurile anti-COVID-19 nu dăunează feților. Dar pentru că primele 12 săptămâni de sarcină sunt cele mai importante pentru dezvoltarea bebelușului, unele femei gravide aleg să se vaccineze împotriva COVID-19 după primele 12 săptămâni (3 luni) de sarcină;
- Nu există dovezi că vaccinurile anti-COVID-19 au vreun efect asupra fertilității;
- Nu există dovezi că vaccinurile anti-COVID-19 îmi scad șansele viitoare de a rămâne gravidă;
- Trebuie să anunț dacă am făcut recent alt vaccin;
- Ca orice medicament, și vaccinurile anti-COVID-19 pot avea efecte secundare, mai ales după a doua doză (pentru vaccinurile care necesită două doze). Majoritatea reacțiilor adverse care pot apărea nu sunt grave (dureri la locul injectării, oboseală, durere de cap, febră și/sau frison, dureri musculare sau dureri articulare, reacții alergice). Dar au fost raportate și reacții adverse extrem de rare, dar grave, care implică tromboză (cheaguri de sânge), în special pentru vaccinurile anti-COVID-19 produse de AstraZeneca și Janssen.
- Știu că niciun vaccin, nici vaccinurile anti-COVID-19, nu oferă protecție completă. După vaccinare, trebuie să continui să mă protejiez așa cum îmi indică autoritățile (mască, distanțare fizică etc).

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

CENTRUL PENTRU POLITICI
ȘI SERVICII DE SĂNĂTATE

Vaccinurile anti-COVID-19 autorizate în România

VACCIN/ PRODUCĂTOR nume vaccin tehnologie utilizată	NUMĂR de DOZE* Perioada până la rapel (doza 2)	VÂRSTA RECOMANDATĂ	EFICACITATEA VACINULUI COVID 19 ¹
PFIZER BioNTech Comirnaty** ARN messenger	2 doze (0.3 ml /doză) 21 de zile (3 săptămâni)***	persoane cu vârsta de cel puțin 12 ani****	95% la 7 zile după a doua doză de vaccin (un efect protector începe să se dezvolte la 12 zile după prima doză de vaccin)
MODERNA Spikevax (anterior COVID-19 Vaccine Moderna) ARN messenger	2 doze (0.5 ml/doză) 28 de zile (4 săptămâni)***	persoane cu vârsta de cel puțin 12 ani****	94% la 14 zile după a doua doză de vaccin (un efect protector începe să se dezvolte la 12 zile după prima doză de vaccin)
ASTRAZENECA/OXFORD Vaxzevria (anterior COVID-19 Vaccine AstraZeneca) vector viral nereplicativ	2 doze (0.5 ml/doză) 4-12 săptămâni*****	persoane peste 18 ani	72% la 15 zile după a doua doză de vaccin (un efect protector începe de la aproximativ 21 de zile după prima doză de vaccin)*****
JANSSEN/JOHNSON & JOHNSON Johnson & Johnson's / Janssen COVID-19 Vaccine vector viral nereplicativ	1 doză (0.5 ml/doză)	persoane peste 18 ani	67% (eficacitatea împotriva formelor severe de boală este de 76,7% la 14 zile după administrare și 85,4% la 28 zile după administrare. În 93% dintre cazuri, spitalizarea persoanelor care fac COVID 19 nu mai este necesară)

* În prezent, nu există dovezi privind necesitatea unei doze suplimentare ale vaccinurilor anti-COVID-19 dacă schema de vaccinare actuală este completă. Recomandările pot fi reevaluate pe măsură ce datele despre tulpinile noi de SARS CoV2 se actualizează. Pentru vaccinurile AstraZeneca și Janssen, necesitatea și calendarul dozelor suplimentare sunt studiate în prezent în studii clinice. Eficacitatea vaccinului se referă la varianta Wuhan. Noile variante apărute ulterior evidențiază o reducere a eficienței, dar vaccinurile actuale rămân în continuare foarte utile efortului de combatere a pandemiei.

** Vaccinul anti-COVID-19 produs de Pfizer BioNTech se numește Comirnaty în UE; vaccinul poate fi identificat și după numele generic Tozinameran;

*** Organizația Mondială a Sănătății consideră că în țările unde nu sunt suficiente vaccinuri, intervalul între cele două doze poate fi extins până la 12 săptămâni;

**** La sfârșitul lunii mai 2021, Agenția Europeană a Medicamentului a extins indicația de utilizare a vaccinului Comirnaty (Pfizer BioNTech) și la copiii cu vârsta de 12-15 ani;

***** Pe 23 iulie 2021, Agenția Europeană a Medicamentului (EMA) a recomandat acordarea extinderii indicației vaccinului Spikevax/ Moderna împotriva COVID-19 pentru categoria de vârstă 12-17 ani;

****Eficacitatea vaccinului a avut tendința de a fi mai mare atunci când intervalul dintre doze a fost mai mare. De asemenea, s-a constatat un nivel mai crescut de anticorpi în cazurile în care doza a doua a fost administrată mai târziu. Astfel, un timp de administrare a dozei II mai îndelungat (dar în intervalul recomandat de 4-12 săptămâni) este asociat cu o eficacitate mai mare a vaccinului;

***** O estimare recentă a eficacității vaccinului împotriva spitalizării cu varianta Delta a fost de 71% după 1 doză și 92% după 2 doze. Eficacitatea vaccinului împotriva spitalizării cu varianta Alpha a fost de 76% după 1 doză și de 86% după 2 doze de vaccin.

¹Organizația Mondială a Sănătății - Grupul consultativ strategic de experți în imunizare (SAGE), 15 iunie 2021 (Pfizer, Moderna, Janssen), respectiv 30 iulie (AstraZeneca): <https://www.who.int/groups/strategic-advisory-group-of-experts-on-immunization/covid-19-materials>

PENTRU DECIZIA PRIVIND VACCINAREA ÎMPOTRIVA COVID-19 FEMEILE ÎNSĂRCINATE TREBUIE SĂ PRIMEASCĂ INFORMAȚII

iulie 2021

I. DESPRE RISCURILE LEGATE DE ÎMBOLNĂVIREA DE COVID-19 ÎN TIMPUL SARCINII

Femeile gravide prezintă un risc mai mare de complicații ale bolii;

- ✓ Femeile însărcinate care se îmbolnăvesc de COVID-19 sunt mai susceptibile de a avea complicații (de exemplu: de a fi spitalizate, de a fi internate în terapie intensivă, de a avea nevoie de un aparat care să le ajute să respire, de a deceda etc.), comparativ cu femeile de vârstă reproductivă care nu sunt însărcinate.
- ✓ Boala COVID-19 în timpul sarcinii a fost asociată cu un risc crescut de naștere prematură și/sau terapie intensivă pentru nou-născut.
- ✓ Femeile gravide care au 35 de ani sau mai mult sau sunt supraponderale (au un indice de masă corporală ridicat, ≥ 30) sau au o comorbiditate cum ar fi diabet, hipertensiune, boli de inimă, boli imune, astm, sau sunt în al treilea trimestru de sarcină (peste 28 de săptămâni), prezintă un risc mai crescut de a face o formă severă de COVID-19.
- ✓ Femeile gravide care lucrează într-un loc cu expunere ridicată la COVID-19 (de exemplu în unități medicale sau de asistență socială, cămine de vârstnici etc) sau care au un membru al familiei cu un astfel de loc de muncă, prezintă un risc crescut de a face boala.

II. DESPRE BENEFICIILE VACCINĂRII ÎN CONTEXTUL EPIDEMIOLOGIC ACTUAL

Vaccinurile anti-COVID-19 sunt eficace în prevenirea infectării;

Vaccinurile anti-COVID-19 pot proteja femeile gravide împotriva formelor severe de boală, mai ales dacă aparțin grupelor la risc;

- ✓ Din datele cunoscute până în prezent, vaccinurile anti-COVID-19 nu dăunează feților, nu au efecte negative. Date recente arată că gravidele vaccinate cu vaccinuri anti-COVID-19 de tip ARN-mesager (Moderna și Pfizer-BioNTech), mai ales în trimestru III de sarcină, au transmis anticorpi la făt, ceea ce poate însemna protejarea bebelușilor după naștere.
- ✓ Organizația Mondială a Sănătății recomandă alăptarea după vaccinare.
- ✓ Nu există dovezi că vaccinurile anti-COVID-19 au vreun efect asupra fertilității sau asupra șanselor de a rămâne gravidă.
- ✓ Femeile însărcinate vaccinate cu vaccinuri anti-COVID-19 de tip ARN-mesager (Moderna și Pfizer-BioNTech) nu au raportat efecte secundare diferite față de femeile care nu sunt însărcinate.
- ✓ Vaccinurile COVID-19 nu conțin virus viu, deci nu pot da boala COVID-19 nici mamei, nici copilului.
- ✓ Alte vaccinuri (tuse convulsivă, gripă, etc) sunt considerate sigure pentru gravide și bebelușii lor nenăscuți, acest fapt fiind un argument în favoarea vaccinurilor anti-COVID-19.

III. DESPRE RISCURILE VACCINURILOR COVID-19

- ✓ În prezent, datele sunt limitate privind siguranța vaccinurilor anti-COVID-19 la femeile gravide. Siguranța pe termen lung a vaccinurilor anti-COVID-19 la gravide nu este cunoscută. Totuși, dovezile despre siguranța vaccinului administrat în sarcină se înmulțesc odată cu timpul și cu numărul în creștere al studiilor care aduc noi date. Pe baza studiilor de până acum și luând în considerare modul în care

vaccinurile anti-COVID-19 își produc efectul, experții consideră că este puțin probabil ca aceste vaccini să prezinte riscuri suplimentare în rândul femeilor însărcinate.

- ✓ Ca orice alt medicament, efecte secundare (reacții adverse) ale vaccinurilor anti-COVID-19 există și au fost raportate, mai ales după a doua doză de vaccin (pentru vaccinurile care necesită două doze). Reacțiile adverse pot include:
 - durere la locul injectării;
 - oboseală;
 - durere de cap;
 - febră și/sau frison;
 - dureri musculare sau dureri articulare;
 - reacții alergice.
- ✓ Au fost totuși raportate reacții adverse grave, dar extrem de rare, care implică tromboză cu sindrom de trombocitopenie (TTS), în special pentru vaccinurile anti-COVID-19 produse de AstraZeneca și Janssen.

IV. DESPRE CONDUITA LEGATĂ DE VACCINARE

Vaccinarea nu este obligatorie, este o opțiune personală a femeii gravide.

Este recomandată vaccinarea împotriva COVID-19 a femeilor însărcinate când beneficiile depășesc riscurile potențiale ale îmbolnăvirii de COVID-19.

- ✓ Organizația Mondială a Sănătății recomandă vaccinarea femeilor însărcinate atunci când beneficiile depășesc riscurile potențiale ale îmbolnăvirii de COVID-19; de exemplu, pentru femeile însărcinate cu risc crescut de expunere (gravide care lucrează în unități medicale, de asistență socială, în centre de îngrijire a vârstnicilor) sau gravide cu comorbidități, cu risc crescut de a face o formă severă de COVID-19.
- ✓ Nu este necesar să se efectueze teste de sarcină înainte de vaccinare.
- ✓ Nu este necesară întârzierea sau întreruperea sarcinii din cauza vaccinării.

Este recomandată vaccinarea împotriva COVID-19 a femeilor care alăptează;

- ✓ Organizația Mondială a Sănătății recomandă vaccinarea femeilor care alăptează la fel ca vaccinarea altor adulți (eficacitatea și siguranța vaccinului sunt de așteptat să fie similare). Alăptarea are beneficii substanțiale atât pentru bebeluși, cât și pentru mame.
- ✓ Se recomandă continuarea alăptării după vaccinare.
- ✓ În prezent, datele privind siguranța vaccinării împotriva COVID-19 la femeile care alăptează sau la sugarii lor alăptați sunt limitate. Cu toate acestea, este puțin probabil ca vaccinurile anti-COVID-19 să prezinte un risc pentru sugarul alăptat.

Bibliografie

1. World Health Organization, June 2021, <https://www.who.int/groups/strategic-advisory-group-of-experts-on-immunization/covid-19-materials>
2. CDC-US, June 2021, <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/recommendations/pregnancy.html>
3. Royal College of Obstetricians and Gynaecologists, June 2021, <https://www.rcog.org.uk/covid-vaccine>
4. Harvard Medical School, April 2021, <https://www.health.harvard.edu/blog/wondering-about-covid-19-vaccines-if-youre-pregnant-or-breastfeeding-2021010721722>